

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

Lovforslaget blev fremsat for folketinget i folketingsåret 1972-73, se folketingstidende tillæg A, sp. 3569, og folketingets forhandlinger, sp. 2637 og 3459. Forslaget blev i folketingsåret 1973-74, 1. samling, genfremsat uændret bortset fra ikrafttrædelsestidspunktet, der blev fastsat til 1. april 1975, se folketingstidende, tillæg A, sp. 129, og folketingets forhandlinger, sp. 105 og 329. I denne skikkelse genfremsattes forslaget påny.

Socialreformkommissionen afgav sin 1. betænkning i oktober 1969. På grundlag af forslag i betænkningen blev der i folketingsåret 1969-70 gennemført en lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender, der trådte i kraft den 1. juli 1970. Ifølge lovens § 30, stk. 1, skulle forslag om en samlet revision af lov om offentlig forsorg, lov om børne- og ungdomsforsorg, lov om mødrehjælpsinstitutioner og lov om revalidering fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1972-73.

Under sit videre arbejde drøftede socialreformkommissionen retningslinierne for udarbejdelse af en samlet lov om social bistand, som skal afløse de love, der er nævnt i den sociale styrelseslovs § 30, stk. 1, samt to love, der hænger nøje sammen med denne lovgivning, nemlig loven om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister og loven om husmoderafløsning og hjemmehjælp.

Resultatet af socialreformkommissionens overvejelser har fundet udtryk i kommissionens 2. betænkning, der er afgivet i september 1972.

Det foreliggende forslag til en lov om social bistand er udarbejdet på grundlag af synspunkterne i socialreformkommissionens 2. betænkning. Der er samtidig taget hensyn til resultaterne af udvalgsarbejde i de senere år på specialområder inden for den del af sociallovgivningen, der foreslås henført under en samlet lov, f. eks. om omsorg for ældre og pensionister og om det fremtidige sigte med forsorgshjemmene og de private institutioner for hjemløse m. fl.

Lovforslaget bygger på følgende hovedprincipper:

1. Der gennemføres en *administrativ forenkling*. Dette giver sig i forhold til den, der har brug for bistand, udslag i, at *henvendelse* om enhver form for bistand kan rettes ét sted, nemlig til det sociale udvalg i opholdskommunen. Ud fra den betragtning, at der må foretages en samlet bedømmelse af en families forhold, findes der ikke basis for på det lokale plan at opretholde særlige børne- og ungdomsværn. Det sociale udvalg får under behandlingen af de enkelte tilfælde adgang til at søge råd hos amtskommunens socialcenter og andre sagkyndige, men

herefter kanaliseres *ydelse* af hjælp til den enkelte gennem de stedlige sociale myndigheder. I overensstemmelse hermed nedlægges revalideringscentre og mødrehjælpsinstitutionerne som selvstændige institutioner, og deres opgaver på de områder, der er reguleret ved sociallovgivningen, fordeles mellem de sociale myndigheder i kommunerne og amtskommunerne.

2. Der sker en *udbygning af de former for bistand, der kan ydes den enkelte*.

Afgørende for, hvilken bistand der kan ydes, er den enkeltes *behov*, ikke om pågældende er pensionist, erhvervshæmmet, værnepligtig o. s. v. Eksempelvis skal alle have adgang til en rådgivningsordning, uanset om de har børn under 18 år, ligesom økonomisk hjælp udmåles efter samme retningslinier, hvad enten trangårsagen er sygdom, aftjening af værnepligt eller en ægtefælles død, og varig hjemmehjælp og institutionsophold ydes, uanset om pågældende er pensionist.

I overensstemmelse hermed sker der en *omlægning af den kontante hjælp*, således at der i den *akutte trangssituation* kan sættes ind med en økonomisk hjælp, der modvirker, at de hidtidige levevilkår i væsentlig grad forringes — som efter de gældende regler om „udvidet hjælp“ til værnepligtige, langvarigt syge m. fl. Det tilsigtes herved at undgå en vedvarende nedgang i familiens sociale situation. Når det viser sig, at der må ydes vedvarende offentlig hjælp, sker der imidlertid en nedtrapning af ydelserne til folkepensionsniveauet.

3. Der sker en *decentralisering* af ansvaret for oprettelse og drift af sociale institutioner, således at institutionerne under hensyn til, hvor udbredt behovet for den enkelte institutionstype er, henføres til kommunerne eller amtskommunerne, og kun helt specielle institutioner drives af staten. Denne ordning betyder navnlig en ændring for børne- og ungdomsforsorgens institutioner, medens der på nuværende tidspunkt endnu ikke foreslås decentralisering af særforborgens institutioner.

4. Der gennemføres en *omlægning af finansieringen* af udgifterne.

Hovedtrækkene i den hidtil gældende ordning med hensyn til finansieringen af de udgifter, der berøres af lovforslaget, er følgende: Udgifter vedrørende særforborg — herunder åndssvageforborg — og til mødrehjælpsens hjælpeforanstaltninger dækkes af staten. Størstedelen af udgifterne efter revalideringsloven afholdes af invalideforsikringsfonden, hvis midler — bortset fra et arbejdsgiverbidrag — tilvejebringes af staten. Udgifter ved driften af for-